

Αθήνα, 9 Μαρτίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: «Σοβαρές ανησυχίες σε τοπική κοινωνία, Αυτοδιοίκηση και φορείς προκαλεί η σχεδιαζόμενη ΠΟΑΥ στη θέση “Βουρλιά” της ΔΕ Θίσβης, Δήμου Θηβαίων»

Αποτελεί κεντρική θέση του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ ότι για να υπάρξει βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια και προστασία του περιβάλλοντος χρειάζονται ξεκάθαροι κανόνες και χωρικός σχεδιασμός. Η άνθιση των μη νόμιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας συνεπάγεται απώλεια εσόδων για το κράτος, αδιαφάνεια και παρατυπίες στη νομιμοποίηση και μεταφορά του προϊόντος, απουσία κανόνων στη λειτουργία των μονάδων και κινδύνους για το περιβάλλον. Η ίδρυση «Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών» (ΠΟΑΥ), καθώς και Φορέα Διαχείρισης της ΠΟΑΥ, αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση όπως προβλέπεται και από την κείμενη νομοθεσία.

Με ευθύνη της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, στον θαλάσσιο χώρο δεν υπάρχουν ουσιαστικά κανόνες προστασίας αφού επέλεξε να καθυστερήσει, μέσω του αντιπεριβαλλοντικού Ν.4685/2020, τις Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ) και τα Προεδρικά Διατάγματα για τις περιοχές Natura 2000, έργο που είχε ξεκινήσει η Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Προφανώς, στην επιλογή της Κυβέρνησης για διαιώνιση αυτής της κατάστασης οφείλεται η καθυστέρηση των ΕΠΜ, ώστε να παρακαμφθούν οι όποιοι περιορισμοί προκύψουν από αυτές.

Σύμφωνα με δημοσιεύματα, έχει ήδη υπογραφεί το Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για τον χαρακτηρισμό και την οριοθέτηση «Περιοχής

Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειών» (ΠΟΑΥ) σε θαλάσσιες περιοχές των ΠΕ Βοιωτίας και Εύβοιας¹.

Ωστόσο, έντονες αντιδράσεις έχει προκαλέσει στις τοπικές κοινωνίες και τους φορείς της Βοιωτίας η σχεδιαζόμενη οριοθέτηση «Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειών» (ΠΟΑΥ), συνολικής επιφάνειας 2.562,492 στρεμμάτων, στη θέση «Βουρλιά» Δημοτικής Ενότητας Θίσβης του Δήμου Θηβαίων, δηλαδή στο σύνολο σχεδόν της θαλάσσιας περιοχής ανοικτά του λιμανιού στο Βαθύ, αλλά και των παραλιών Σαραντίου, Αγίου Νικολάου, μέχρι τα όρια της Αλυκής. Πρόκειται για κλειστή θαλάσσια περιοχή, με φυσικούς κόλπους που φράσσονται ερμητικά από σύμπλεγμα βραχονησίδων, αλλά και με πολλούς παράλιους οικισμούς.

Επιπλέον, η ελλιπής άσκηση εποπτείας από τις αρμόδιες αρχές έχει οδηγήσει στο παρελθόν σε επεκτάσεις των μονάδων υδατοκαλλιέργειών, χωρίς διαβούλευση και χωρίς την απαραίτητη ενημέρωση των κατοίκων της περιοχής, αλλά και χωρίς ουσιαστικό χωροταξικό σχεδιασμό που λαμβάνει υπόψη τη «φέρουσα ικανότητα» της περιοχής.

Οι αντιδράσεις των τοπικών κοινωνιών κατά της σχεδιαζόμενης ΠΟΑΥ έχουν εκφραστεί από πλήθος οργανώσεων², όπως είναι ο Σύλλογος Γυναικών «Τίφες», ο Οικιστικός Πολιτιστικός Σύλλογος Αλυκής «Αργώ», η Επιτροπή Πολιτών Αλυκής, ο Ναυτικός Όμιλος Αλυκής Βοιωτίας, ο Σύλλογος Ξηρονομαίων, και η Επιτροπή Πολιτών Χωστίων-Σαραντίου, ενώ οι αρμόδιοι φορείς έχουν εκφραστεί σε θεσμικό επίπεδο ξεκάθαρα και τεκμηριωμένα, γνωμοδοτώντας αρνητικά επί της σχετικής «Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων» (ΣΜΠΕ)³ που κατατέθηκε από την ενδιαφερόμενη εταιρεία. Συγκεκριμένα, αρνητική ήταν η απόφαση των Τοπικών Κοινοτήτων της περιοχής, όπως ομόφωνα αρνητική ήταν και η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Θηβαίων, η οποία ελήφθη σε συνεδρίαση στις 28/11/2022. Ομοίως, αρνητικά γνωμοδότησε επί της συγκεκριμένης ΣΜΠΕ και το ΔΣ του «Συνδέσμου Προστασίας και Ορθολογικής Ανάπτυξης Κορινθιακού Κόλπου “Ο Αρίων”» (ΣΠΟΑΚ), σε σχετική συνεδρίαση στις 29/11/2022, λαμβάνοντας υπόψιν τη γενικότερη κατάσταση του Κορινθιακού Κόλπου, καθώς και τα στοιχεία από προηγούμενες αποφάσεις για θέματα σχετικά με την περιβαλλοντική κατάσταση και τις πιθανές πηγές ρύπανσης του

¹ Βλ. <https://www.aftodioikisi.gr/ipourgeia/ypografi-schedio-proedrikoy-diatagmatos-gia-tin-oriothetisi-poay-se-eyvoia-kai-voiotia>.

² Βλ. <https://spoak.gr/%ce%b5%ce%ba%ce%b4%ce%ae%ce%bb%cf%89%cf%83%ce%b7-%cf%83-%cf%80-%ce%bf-%ce%b1-%ce%ba-%ce%b3%ce%b9%ce%b1-%cf%84%ce%bf%ce%bd-%ce%ba%ce%bf%cf%81%ce%b9%ce%bd%ce%b8%ce%b9%ce%b1%ce%ba%cf%8c-%ce%ba%cf%8c/?fbclid=IwAR3pdF49FKDJpbQbPnM7WAYnauvRTrIXMAquDHSiY1OrXIMggj-0m3sCOAo>

³ Βλ. <https://ypen.gov.gr/dimosiopoiiisi-meletis-poaf-paf-v-6-vourlia-voiotias/>

Κορινθιακού (κόκκινη λάσπη από Αλουμίνα, εμφάνιση μεδουσών κ.α.). Ωστόσο, όπως καταγγέλλει ο ΣΠΟΑΚ, η πλειοψηφία του Περιφερειακού Συμβουλίου Στερεάς Ελλάδας «*παραποιώντας τα στοιχεία της ΣΜΠΕ, εξέφρασε θετική γνώμη για την οριοθέτηση της ΠΟΑΥ*»⁴.

Οι φορείς που αντιδρούν επισημαίνουν⁵ ότι σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 31722/4-11-2011⁶ («*Έγκριση Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού*») που καθορίζει το θεσμικό πλαίσιο για τις ΠΟΑΥ, η σχετική οριοθέτηση πρέπει να γίνεται με τρόπο συμβατό προς το φυσικό περιβάλλον, αλλά και ανάλογο προς το παραγωγικό δυναμικό του, κάτι που δεν ισχύει στη συγκεκριμένη περίπτωση. Συγκεκριμένα, φαίνεται ότι η σχεδιαζόμενη ΠΟΑΥ δεν αποτελεί μόνο προσπάθεια οργάνωσης με σύννομο, ορθολογικό και περιβαλλοντικά υπεύθυνο τρόπο των υφιστάμενων υδατοκαλλιεργειών –όπως ορίζει η ΚΥΑ για τις ΠΟΑΥ–, αλλά προβλέπεται και η κατακόρυφη αύξηση της δυναμικότητάς τους. Επιπλέον, βάσει του ίδιου θεσμικού πλαισίου, πρέπει να αποφεύγεται η οριοθέτηση ΠΟΑΥ σε περιοχές που είναι ανεπτυγμένες τουριστικά ή για τις οποίες υπάρχουν σχέδια τουριστικής ανάπτυξης. Εν προκειμένω, μάλιστα, τεκμαίρεται ότι υφίστανται τέτοια σχέδια για την επίμαχη περιοχή, αφού ο Δήμος Θηβαίων την τελευταία διετία έχει διαθέσει πάνω από 30.000 ευρώ σε σύμβαση με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, προκειμένου να καθοριστούν οι τρόποι τουριστικής ανάπτυξης των παράλιων περιοχών της ΔΕ Θίσβης.

Στην υπ' αριθμ. 211/2021⁷ γνωμοδότηση του ΣτΕ τονίζεται πως χρειάζεται να επανεξεταστούν οι επιπτώσεις του καθορισμού της ΠΟΑΥ σε περιοχές που υπάρχουν λιβάδια Ποσειδωνίας και εμπίπτουν στο δίκτυο NATURA 2000. Με έκπληξη διαπιστώνουμε ότι η εγκεκριμένη εντός του 2023, ως φαίνεται, ΣΜΠΕ καταλήγει στα συμπεράσματά της σε ενέργειες που είχαν προταθεί το 2007⁸.

Επομένως:

4 Βλ. <https://spoak.gr/%ce%b5%ce%ba%ce%b4%ce%ae%ce%bb%cf%89%cf%83%ce%b7-%cf%83-%cf%80-%ce%bf-%ce%b1-%ce%ba-%ce%b3%ce%b9%ce%b1-%cf%84%ce%bf%ce%bd-%ce%ba%ce%bf%cf%81%ce%b9%ce%bd%ce%b8%ce%b9%ce%b1%ce%ba%cf%8c-%ce%ba%cf%8c/>

5 Βλ. <https://siriosfm.gr/ekpobi-17-2-2023-synentefxi-me-ton-pr-spoak-stamati-chalvatzi/>

6 Βλ. https://www.pde.gov.gr/ppxsaa/content/files/nomothesia/FEK_2505_%CE%92_2011.pdf

7 Βλ. <https://nomosphysis.org.gr/wp-content/uploads/2022/02/%CE%A0%CE%95-%CE%A3%CE%A4%CE%95-211-2021.pdf>

⁸ ΣΜΠΕ σελ. 370, 371, βλ. <https://ypen.gov.gr/dimosiopoisi-meletis-poaf-paf-v-6-vourlia-voiotias/> όπου αναφέρεται ότι «η υπάρχουσα τεχνογνωσία δεν επαρκεί για τον προσδιορισμό της αφομοιωτικής ικανότητας του συστήματος σε τόσο μεγάλες κλίμακες».

Επειδή οι ΠΟΑΥ αποτελούν το απαραίτητο πλαίσιο για την ορθή και κατάλληλα χωροθετημένη ανάπτυξη αυτού του πολύ σημαντικού εξαγωγικού κλάδου της πρωτογενούς παραγωγής, δηλαδή των υδατοκαλλιεργειών, και επομένως η σχετική νομοθεσία πρέπει να τηρείται στο ακέραιο, ώστε να προστατεύεται το περιβάλλον και να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα της παραγωγικής δραστηριότητας.

Επειδή η σχεδιαζόμενη ΠΟΑΥ στη θέση «Βουρλιά» ΔΕ Θίσβης, Δήμου Θηβαίων, φαίνεται ότι θα επιβαρύνει ακόμη περισσότερο το ήδη εύθραυστο φυσικό περιβάλλον, μη λαμβάνοντας επαρκώς υπόψιν την «φέρουσα ικανότητα» του θαλάσσιου περιβάλλοντος, αλλά και θα υπονομεύσει τις προοπτικές ήπιας τουριστικής ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής.

Επειδή ο Δήμος Θηβαίων, καθώς και οι φορείς της περιοχής, είναι αποφασισμένοι να προσφύγουν στη Δικαιοσύνη σε περίπτωση που εγκριθεί τελικώς η οριοθέτηση της επίμαχης ΠΟΑΥ.

Επειδή η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Ανάπτυξης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας έδωσε θετική γνωμοδότηση για την ΣΜΠΕ της επίμαχης ΠΟΑΥ, μολονότι υπάρχει σαφής πολιτική απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου που προβλέπει πλήρη συμμόρφωση των σχετικών αποφάσεων της Επιτροπής με τις αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις επί περιβαλλοντικών ζητημάτων των οικείων Τοπικών Κοινοτήτων, Δημοτικών Συμβουλίων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίες υπήρξαν στη συγκεκριμένη περίπτωση ομόφωνα αρνητικές.

Επειδή ουδεμία θεσμική ενημέρωση υφίσταται σχετικά με την ολοκλήρωση ή όχι της διαδικασίας έγκρισης της ΣΜΠΕ.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

(α) Σε ποιες ενέργειες προτίθενται να προβούν προκειμένου να ληφθούν υπόψιν οι πλήρως τεκμηριωμένες ενστάσεις του ΔΣ του Δήμου Θηβαίων, των Τοπικών Κοινοτήτων, αλλά και των φορέων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, σχετικά με τη σχεδιαζόμενη ΠΟΑΥ στη θέση «Βουρλιά» της ΔΕ Θίσβης του Δήμου Θηβαίων;

(β) Για ποιον λόγο η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Ανάπτυξης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας έδωσε θετική γνωμοδότηση για την ΣΜΠΕ της επίμαχης ΠΟΑΥ, παραβιάζοντας την σαφή πολιτική απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου που προβλέπει πλήρη συμμόρφωση των σχετικών αποφάσεων της Επιτροπής με τις αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις επί περιβαλλοντικών ζητημάτων των οικείων Τοπικών

Κοινοτήτων, Δημοτικών Συμβουλίων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίες υπήρξαν εν προκειμένω ομόφωνα αρνητικές;

(γ) Κατά ποιον τρόπο εκπληρώνονται οι απαιτήσεις του ΣτΕ (211/2021) από την εξεταζόμενη ΣΜΠΕ (2022);

(δ) Αποτελεί στοιχείο επιτελικότητας και αριστείας να εγκρίνονται το 2023 Στρατηγικές Μελέτες οι οποίες καταλήγουν σε παρωχημένα συμπεράσματα του 2007;

(ε) Η συστηματική καθυστέρηση των ΕΠΜ και οι συνεχείς αλλαγές στις προδιαγραφές εκπόνησης αυτών, γίνονται ώστε να παρακαμφθούν οι τυχόν περιορισμοί και να εγκρίνονται άκριτα πράξεις χωρικού σχεδιασμού οι οποίες ουδεμία σχέση έχουν με τη βιώσιμη ανάπτυξη;

Οι Ερωτώντες και Ερωτώσες Βουλευτές

Πούλου Γιώτα

Αραχωβίτης Σταύρος

Αλεξιάδης Τρύφων

Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος

Δρίτσας Θεόδωρος

Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)

Κόκκαλης Βασίλειος

Μάλαμα Κυριακή

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μπακαδήμα Φωτεινή

Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)

Σπίρτζης Χρήστος

Φωτίου Θεανώ

Χρηστίδου Ραλλία